

Fossil Art

- an exhibition of the Geologisches Institut

Anmeldt af Ulla V. Hjuler, *GeologiskNyt*

I marts udkom denne bemærkelsesværdige bog, der på sin vis er et "katalog" over en eventyrlig udstilling af fossile gravegange, spor og aftryk samt i enkle tilfælde – fossilerne selv – gennem 2 mia. år. Den flotte udstilling kan i øvrigt ses på Geokongressen i Oslo i august i år.

Vil man blot nyde naturens forunderlige påfund, kan man nøjes med at kigge på bogens højre-sider – her vises de flotte billeder. Kan man alligevel ikke styre sin nysgerrighed, er der megen velskrevet og interessant viden at hente i følgeteksten på venstre-siderne. Sammen med de fleste forklaringerne følger desuden illustrative tegninger, der forklarer de ofte komplicerede geologiske processer.

Lassospor og "kambrisk strandfest"

Beskrivelserne af de forskellige udstillingsstykker er meget maleriske. Fx de såkaldte lassospor fra Nedre Kambrium, der er resultatet af et dyrs bevægelse under jorden, hvor den opskubbede jord ligner lange baner af lasso-reb.

"Kambrisk strandfest" er navnet på udstillingsstykket 31b dækket af en masse spor efter et større sneglelignende bløddyr.

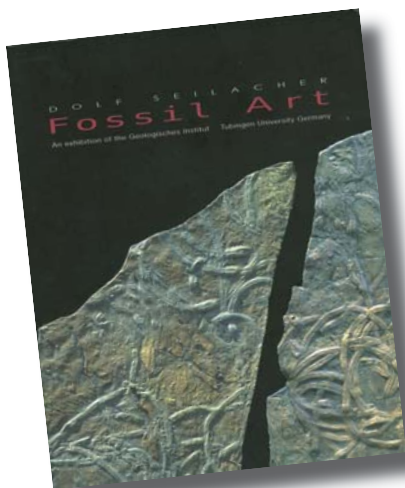
Udstillingen rummer også et dansk stykke – et aftryk af en vandmand på Bornholm.

Eksempel 6a fra bogen – "dinosaurskind"

Billedet til højre viser det såkaldte "Coxsackie-dinosaurskind" fra staten New York. Det er et yndet udflygtsmål for både professionelle geologer og studerende. Bjergarten er en del af den ordoviciske Normanskill-for-

Lassospor fra Nedre Kambrium. Billedfeltet er 200 x 90 cm. (Foto hentet fra hjemmesiden: <http://www.fossil-art.dk>)

mation, der altså blev dannet, længe inden dinosaurerne levede – og tilmed på havbunden ude på dybt vand. Bjergarten udsættes for forskellige strabadser som foldning, opløft, erosion mv.

I dybet af det ordoviciske hav, som blev lukket under den takoniske orogenese, fortsatte sedimentationen: Dvs. lange perioder, i hvilke kun få mm fint mudder, vulkansk aske og døde planktonorganismer akkumuleredes i løbet af et århundrede. I rindområderne kom der derimod en stor lavine af suspenderet materiale ned af kontinentalsoklen i "geologisk ny og næ", som forfatteren så poetisk skriver. Denne turbiditstrøm eroderede først de øverste lag af mudder og genaflejrede det siden på en inddelt måde med det "importerede" sand først og det det suspenderede mudder på toppen! Dinosaurskindet er sålen på en sådan turbidit – også kaldet *flute cast* – dvs. sedimentære strukturer, der er opstået ved en slags erosion, der finder sted, lige inden det første lag sand lægger sig til hvile fra en turbiditstrøm.

Afsnittet om "dinoskindet" rummer mange flere interessante oplysninger samt informative illustrationer om dannelsen.

Om forfatteren og udstillingen

Forfatteren Dolf Seilacher, universitetet i Tübingen, er en kendt sporfossilmand, der blandt andet i 1992 modtog Crafoord-prisen i Sverige fra det Svenske Kongelige Videnskabsakademi for sit arbejde med sporfossiler. Det medfølgende beløb er blevet anvendt til at etablere vandreudstillingen af de største og fineste eksemplarer – nu over 40, der ligger til grund for bogen. Den er yderst

"Dinosaurskind" fra Ordovicium. Billedfeltet er 144 x 118 cm. (Foto hentet fra hjemmesiden: <http://www.fossil-art.dk>)

anbefalelsesværdig – både i tekst og fotos!

Udstillingen kunne i 2006 ses på Naturhistorisk Museum i Århus, i Åkirkeby på Bornholm samt i 2007 på Geologisk Museum i København, så fik man ikke set den dengang, kan man nu se den på Geokongressen i Oslo fra d. 6.8 til den 14.8.

Udstillingen opdateres løbende, idet bogens forfatter Dr. Seilacher (der i dag er over 80 år) stadig rejser Jorden rundt og samler spor, der afstøbes og bringes med hjem.

Går man ind på hjemmesiden <http://www.fossil-art.dk> kan man se flere billeder fra bogen samt læse om baggrunden for udstillingen. Skulle man have lyst til at låne udstillingen i to måneder, koster det 6.800 euro + transport til næste museum.

Fossil Art af Dolf Seilacher. 102 sider, med engelsk tekst; gennemillustreret i farver. Udkom i marts 2008. ISBN: 978-87-992266-0-3. Pris: 150 kr. Kontakt Claus Beyer: clausbeyer@mail.dk